

Mortensen 23, altsaa Alle over den fastsatte Pluralitet.

Efter Dagsordenen blev derefter at foretage Valg paa Medlemmer af det Udvalg, som det i forrige Møde var blevet vedtaget skulde nedfattes i Sagen, betræffende Forslag til Lov, angaaende Vedtagelsen af Psalmebøger eller Tillæg til Psalmebøger. Paa Formandens Forespørgsel om, af hvormange Medlemmer dette Udvalg skulde bestaae, udtalte i Forsamlingen en bestemt Mening sig for et Antal af 5, og der blev derfor foretaget Valg paa saamange Medlemmer, hvoraf Udvalget var, at af 38 Stemmer de 34 faldt paa Pastor Sørensen, 33 paa Schouw, 32 paa Kierkegaard, 31 paa Udler og 23 paa Drsted, hvilke altsaa Alle erholdt over den fastsatte Pluralitet.

Formanden: Vi gaae dernæst over til 1ste Behandling af Sagen angaaende Forslag til Lov, betræffende Afhændelsen af det til Lehn, Stamhuse og Fideicommissfer henhørende Bøndergods. Gjenstanden for 1ste Behandling er som bekendt, Drøftelse af Sagen i dens Almindelighed. Jeg veed ikke, om den ærede Ordfører ønsker Ordet.

Ordføreren (Simony): Jeg maa tillade mig foreløbig at bemærke, at Udvalget har foranlediget trykt en fra det statistiske Bureau meddeelt Fortegnelse over, hvormeget Hartkorn der henhører under Grevskaber, Baronier, Stamhuse og Fideicommissfer i Danmark, samt over det Hartkorn, det derunder henhørende Arvefæstegods staaer for. Denne Fortegnelse vil være omdeelt paa de Herrers Pladser. Forøvrigt maa jeg med Hensyn til denne Fortegnelse bemærke, at der i Slutningen af samme er forsømt at indføre Ordet „Jylland“ foran Clausholm. De 3 sidstnævnte Fideicommissgodser paa den sidste Side af Fortegnelsen ligge nemlig i Jylland. Ligeledes maa jeg tillade mig at anbringe paa en Forandring i Udvalgets Betænkning, idet der paa sidste Side i Betænkningen, i § 6, staaer „den kongelige Kasse“, hvilke tre Ord bør forandres til Statskassen. De samme Ord forekomme ogsaa paa 4de Side, første Spalte, 16de Linie fra oven af, hvor den samme Forandring bedes foretagen. Iøvrigt har jeg paa Sagens nærværende Standpunkt,

hvor den kun skal drøftes i sin Almindelighed, ikke Anledning til at bemærke videre, men skal afvente, hvad der i den Henseende maatte blive yttret med Hensyn til den foreliggende Lov. Hovedhensigten med Loven fremgaaer nemlig klart af dens Indhold og af Motiverne, og den Maade, hvorpaa Diemedet med Loven er gjenneført, findes fuldstændigt motiveret i Udvalgets Betænkning.

Den af Udvalget (Simony, Thalbiger, Krabbe, Blechingberg, Dahl, Borgen) afgivne Betænkning er med den omtalte Fortegnelse saalydende:

Ved det ærede Things Beslutning er det overdraget Undertegnede at afgive Betænkning over det af flere af Thingets Medlemmer indbragte Forslag til Lov angaaende Afhændelse af det til Lehn, Stamhuse og andre Fideicommissfer hørende Bøndergods. Til Opfyldelse af dette Hverv tillade vi os at yttre Følgende:

Den Tanke, der har fremkaldt dette Forslag, og det Diemed, som herved tilstgtes naaet, kunne vi ikke Andet end i det Hele bifalde, idet vi med Forslagsstillerne maae være enige i, at det af flere Stats-Hensyn er af Bigtighed, at Fæstegods gaaer over til Selveiendom, og at de Baand, som i saa Henseende træde hæmmende tweien, løses. Men eet af disse er netop det fideicommissariske Baand, som hviler paa endeel af det endnu tilbageværende Fæstegods; thi saalange dette er behæftet dermed, er det unddraget den frie Omsætning i Handel og Wandel. Det er ingenlunde en ubetydelig Deel af Fæstegods, som er i dette Tilfælde; efter en fra det statistiske Bureau indhentet Oplysning udgjør dette Gods ialt 62,464 Tdr. Hrtk., som ere saaledes fordeelte: Under Grevskaberne, hvis Hovedgaarde staae for 5241 Tdr. Hartkorn, horer (foruden 3900 Tdr. Hartkorn Arvefæstegods)

Tdr. Hartk.
Fæstegods
28,377.

Under Friherkaberne, hvis Hovedgaarde staae for 2170 Tdr. Hrtk., horer (foruden 750 Tdr. Hrtk. Arvefæstegods) 12,444
Under Stamhusene, hvis Hovedgaarde ere ansatte til 3261 Tdr.